

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

→←

Hirdetések

és nyilvántartási közlemények
jutányosan közöltenek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és kiadó hivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager C. cégnél

→←

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhiva alba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvétetnek
Gromon-utca 2. szám.

A hazai ipar védelme.

Az iparnak és a nemzetgazdasági érdekeknek védelme és támogatása nemcsak a törvényhozásnak és nemcsak a szaktekintélyeknek, hanem magának a társadalomnak is kötelessége. A hazafias társadalomnak szervezett erejét a honi ipar erősítésére és fejlesztésére irányítani éppen hazánkban a legnélkülözhetetlenebb.

A hazai ipar védelmére mi nem birunk oly törvénnyel, mint az angol 1887. évi „Merchandise Marks stets“; nálunk a külföldi versenyárak behozatala nincs úgy korlátozva, mint Németországban; a közszállításokat nem ellenőrzik oly szigorral, mint Ausztriában, ahol megtörtént az is, hogy p. o. a triesti kikötő számára készült daruk átvétele alkalmával a bizottság fölismervén, hogy néhány öntvénydarab az osztrák államvasut társaság magyarországi vasművéből való — a miatt szétszedette az egész szerkezetet.

Hazai iparunk fejlődésére legkárosabb ama körülmény, hogy széles e világon alig van olyan nemzet, mely a „honi ipar“ pártolásában rejlő hazafias kötelességével oly keveset törődne, mint a miénk. A külföldi ipar áru korlátlanul özönlik el piacainkat; társadalmunk pedig gondtalanul vásárolja azt, amit neki kínálnak és ajánlónak. E körülmény idézte elő, hogy belpiacunk tulnyomólag a külföldi ipartermékek fogyasztója, a nemzet a külföld iparát táplálja és gazdagítja, hazai iparunk pedig küzd a létért, erősödni és fejlődni nem bír, mert az éltető erőt: a keresetet, könnyelműen a külföldnek juttatjuk . . .

Már a múlt század első felében óva intették a nemzetét Széchenyi István gróf és kortársai, hogy gondoljon iparának fejlesztésével, hogy a nemzetgazdaság ne támaszkodjék egyedül a sok esélynek kitett mezőgazdaságra, hanem teremtsen meg az ország a hazai ipart, a nemzeti jólét biztos forrását, mert látónoki szemekkel előre látták, hogy a nemzet szaporodásával a mezőgazdaság egymagában a nép millióinak elég keresetet nem nyújthat.

A 15.000 millió koronára becsült földbirtokot 6.909 millió korona jelzálogkölesön terheli. Ebből 5.734 millió korona a törpe-, a kis- és a középbirtokosok adóssága. E rengeteg összegekből vajjon mennyi jutott az iparfejlesztésre? Ugyszólván semmi! A kölcsönpénz csupán a rossz évek hiányát pótolta. A legnagyobb baj pedig az volt, hogy a jelzálogterhek nagyobb részét a külföldi tőke adta és azt kétszeresen fizetjük vissza a súlyos kamatokkal együtt: pénzben és külföldi iparárak ellenértékében. A nemzet gazdasági pusztulásának ez a legbiztosabb lejtős útja. A földbirtokosok zöme földhitelét jórészt már kimerítette. A föld jelzálogilag már az idegené. Ha gazdálkodásunk eddigi útján haladunk, nem sok idő múltán a föld teljesen idegen kézbe jut.

E vészteljes helyzetből csak úgy menekülhetünk, ha a nemzet öntudatra ébred dermesztő, hideg álmából, ha okul a múlt súlyos tétlenségén, ha a jövőben ipari szükségleteit itthon állítja elő és ha pénzt, mely a mezőgazdaság feleslegének kivételéből befolyik, itthon tartja s a nemzeti vagyont gyarapítására fordítja.

Iparunk ugyszólván az ipari szükségle-

tek minden ágában már képviselve van, de az irányítók minden erőfeszítése dacára még igen kevés. Az ország ipari szükségleteinek alig egynegyed részét állítja elő a hazai ipar.

Magyarországon összesen 2.642 gyárüzem van 259.000 munkással. Ausztriában csak egy iparágban, a fonó- és szövőiparban már az 1898. évben 2.242 gyárüzem volt 217.446 munkással. Hazánkban az 1898. évben a fonó- és szövőiparban összesen 110 gyár volt 13.024 munkással 52.704.886 korona forgalommal. Ezzel szemben ugyanazon évben Ausztriának egyedül csak fonó- és szövőiparárakért több mint 300 millióval, az 1902. évben pedig már 342.866.000 koronával adóztunk.

E példát azért említjük fel, mert hazánkban a fonó- és szövőipar lendülhetne fel leghamarabb, mivel a nép ez iparág iránt minden vidéken fejlődőben lévő érzékkel bír. Ez irányban munkásokat könnyű volna nevelni, de a tőke ily gyárüzemnek alapítására nem vállalkozhatik mindaddig, míg a honi termékei részére a belpiac biztosítva nincsen.

A külföldi ipar hazai kisiparunkat már a kezdet kezdetén megfojtotta, nehogy új életre ébredjünk. Célját elérte. Kisiparunk ma már csak tengődik. Az ország 175.739 önálló iparos közt csak 59.634 tarthat inast a többi mindennapi kenyerét is alig keresheti meg.

Ez adatok bizonyítják, hogy az ország gazdasági élete minden téren pang, hogy a munkabér nem áll arányban a nemzet szaporodásával, hogy nem a kereset, hanem a munkanélküliek száma szaporodott. Az inség és a nyomor, napról-napra fokozódik. A tétlenség lenyűgözve tartja a munkás önértetét

TÁRCA

Kis leányok.

Irta: Baedeker.

A fehér papiroslapokat magam elé terítettem az asztalra, s az elsőre fölirtam a kedves két szót: kis leányok.

„Kis leányok! De bájos egy szépség is vagytok ti! Legyetek üdvözölve, ti aranyos kicsi mókusok! Szívesen tekintek kíváncsi okos szemetekbe, a mely még nem ért a kacérság veszedelmes sportjához; kedvvel gyönyörködöm ártatlan játékitokban, melyek oly távol állanak a későbbi évek vakmerő kockázatától! Ti édes piciny babák, kik költői harmóniával tudjátok magatokban egyesíteni az anyátok női báját s az angyalok égi ártatlanságát.“

Egyre haladtam a kis leányok ömledező dícsőítésében, mikor betoppán hozzám az én gunyos barátom: Arisztid

Ez egy keserűen nevető Demokrit, aki mindent ferdének talál; egy örökké akadékoskodó kritikus ki a világ minden dolgát jobban akarta tudni másoknál; egy szüntelenül csufolkodó, mindig szőrtőlődő társadalombölcsész, ki még a kákán is csomót s a bolondságban is rendszert keres. Mäskülönben derék, jó fiú, aki legjobban azért haragszik, hogy nem mindenki olyan becsületes és igazlelkű, mint ő.

— Mit csinálsz? — kérdezte.

— Irok, — feleltem.

— Ah és miről, ha szabad kérdenem?

Eléje toltam a pár sorból álló kéziratot.

Arisztid nevetni kezdett.

— Micsoda nevetni való van ezen? — kérdém kissé bosszusan. — Hiszen még nem írtam a cikelyből ugyszólván semmit!

— Nos, én éppen ezt a semmit nevetem. Csakugyan a kis leányokról akarsz írni?

— Miért ne? Ez igen kedves téma. A kis leányokból lesznek a nagyok és

— Mely bölcsesség?

— Nem tudom, mit akarsz tőlem.

— Magam se tudom. De hogy a kis leányokról nem fogsz semmi okosat írni, azt tudom.

— Meglehet.

— Bizonyos!

— Ej!

— És pedig azért, kedves barátom, mert kis leányok — nincsenek.

Fölgrottam, Arisztid vállára tettem a kezemet, s szemébe nézve mély részvétellel kérdeztem tőle!

— Megbolondultál?

— Bah! Ezt én is kérdezhetném tőled, aki olyan dolgokról írsz, a melyek nincsenek. Hát nem megmondta már dicső emlékezetű királyunk Könyves Kálmán, hogy ne beszéljünk a boszorkányokról, a melyek nincsenek? És te tárcát akarsz mégis írni ezekről az apró boszorkányokról, a kis leányokról? Menj, menj, írj inkább a nagy bolondokról a kik még hisznek bennük! Édes barátom, hát nem veszed észre, hogy a kis leányok már rég kihaltak? Óh a jó öreg Argannak — fájdalom! — nagyon is igaza volt, a mikor méltatlankodva fölkiáltott, hogy „nincsenek többé gyermekek! Nincsenek, — s főképpen nincsenek többé kis leányok! Valamikor voltak, az igaz! Ah, mi szép idők voltak ezek! Én még emlékszem rájuk. De most minden másként van, — most a gyermkek is nagyoknak születnek, s a kis leányok csak egy szép és költői emlék a múltból. Kihaltak mint a bölények s mint a bolognai kis kutyák.

— Kinyitottam az ablakot.

Alattunk zsengett-bongott a városnak egy népes utcája, s vidor gyermekhangok harmóniátlan, de mégis kellemes zenéje hangzott föl hozzánk.

— Nézd csak, — mondtam Arisztidnek, — nézd, mennyi kis leány? Kell-e bájosabb két gyermek, mint például azok ott, rózsaszínű ruhácskákban?

Arisztid bizonyos felsőbbésszel tekintett rám.

— S te azokat kis lányoknak tartod? — kérde.

— Minden bizonynyal. A nagyobbik se több tíz évesnél.

— Még annyi se. A múlt héten lett kilenc.

— Nos?

— És ezek mégsem igazi kis leányok. Ismerem őket! Holdvárínának a csibéi. Mondhatom, hogy már már most is méltók az édesanyjukhoz . . . Tudod: leánykori udvarlója voltam. Veszettül kacérkodott velem, de csak tizenhét éves korától. A mostani nemzedék már jóvat előbb kezdi. Nézd csak, mint lépdelnek végig az utcán! Csupa tükörnél betanult attitűd s a világ elbajolására szánt szempillantás! Ha figyelmesen vizsgálod őket, észre fogod venni, hogy nincs egy természetes mozdulatuk. Nézd csak, hogyan tekintenek a kirakatok üvegtábláiba! Gondolod, hogy a kirakat érdekli őket? D-hogy! Azt vizsgálják, hogy jól áll-e rajtuk a ruha! Akár az anyjuk! Ezek, barátom, nem kis leányok, hanem kacér hölgyecskék. Csak a természetük különbözik a nagyoktól, meg abban, hogy nem udvaroltatnak maguknak. De megtennék azt is, ha módjukban volna. Egy csöppet sem esodálkoznak rajta, ha valaki elkezdene nekik tenni a szépet. Megvallom őszintén, hogy nem merném valamelyiküknek megmondani, hogy csinosnak találom.

— Ugyan!

— Attól félnék, hogy azt fogja felelni: „Beszéljen a mamával!“

s megingatja a tiszta erkölcsét. A sikertelen törekvés a dolgozni tudó és dolgozni akaró honfitársakat elcsüggeszti, azután pedig az idegenbe száműzi, kivándorlásra kényszeríti.

Nehéz idők lesújtó tapasztalatok ezek! A sajnálkozás már nem használ. A tétovázás pusztulást jelent. A tanácskozássra nincs idő. A magyar társadalomnak cselekednie kell most, vagy soha, mert a veszély nőttön nő. Állítsunk gátat e nemzetpusztító jelenségeknek, a társadalom egységes, egyetértő és céltudatos irányításával. Védelmezzük meg a nemzet erejét és vagyonát az elkallódástól, mert különben elpusztul a nemzet! Óvjuk meg a magunk érdekeit és védekezzünk a külföldnek egyenesen hazánk gazdasági érdekei ellen irányuló törekvéseivel szemben.

Ne maradjunk tovább is a külföldnek pénzben és emberben adófizetői!

Szomorú, de sőt szegyeteljes a magyar társadalomra nézve, hogy az édes hazai földről, melyet egykoron Kánaánnak minősítettek s amelyen a nem 19, de 40 millió lélek is boldogan élhetne, immár most, mikor még olyan kevesen vagyunk, a munkanélküliség s a megélhetés lehetetlensége százezreket önkéntes száműzésre kényszerít.

Ez a helyzet megváltozhatik és meg kell változnia, ha tudunk a hazáért mindnyájan erős akaratúval és kitartással élni és dolgozni.

Egyesüljünk nemzeti létünkért és Hazánk szebb jövőjeért megvívandó küzdelemre mindnyájan. E küzdelem nem vért, de a hazaszeretet által vezérelt akaratot és munkát követel.

E küzdelem egyedüli célja a honi ipar pártolása, erősítése és fejlesztése. Ehhez, esetleg eleint némi igényekről való csekély lemondás áldozata árán is, hozzájárulhat mindenki. Így fogjuk visszahódítani a belpiacot a hazai munkának; rohamosan fog növekedni a munkatér; a honfitársak milliója kenyereadó munkát talál és nem lesz kénytelen senki a megélhetés hiányában szülőföldjéről a messze idegenben keresni boldogulásának biztos eszközeit.

Ily módon erős, nagy és anyagilag is független lesz hazánk. Mutassuk meg, hogy a Hazáért, melyért az elődök oly gyakran áldozták vérüket, mi is tudunk áldozni.

Csak egységes, erős, országos szervezet, okszerű s céltudatos irányítással oldhatja meg nagy feladatát.

Szabályozni kell mindenekelőtt a hazában készült iparcikkek felismerésének és megtalálásának módját. Utmutatás kell arra, hogy a külföldi versenyárak nagy tömkelegében a társadalom egyedei miként igazodjanak el. Ellenőrizni szükséges az idegen árak becsmérlését és a haszonlesés csalafintaságait minden irányban, nehogy hazafias önzetlen törekvéseinket meghiúsíthassák.

Addig míg hazai iparunk képes lesz ipari szükségleteinket fedezni, legalább is korlátozunk kell a külföldi árak behozatalának mennyiségét, nehogy a feltétlen szükséglet meghaladó külföldi áru honi iparunk fejlődését már csirájában elnyomja, megsemmisítse.

Okszerűen és a gyakorlatias célnak megfelelően megoldandó a kis- és a háziiparnak anyagi támogatása, munkaértékesítés megkönnyítése és az új háziiparágak meghonosítása.

A gazdasági válságot rohamosan fogja növelni az idei súlyos év. A nemzet öntudatos erejét tömöríteni kell sürgősen. Késedelemre nincsen idő...

Magyarország ipari népessége.

Azon becses anyaggyűjteményben, melylyel a központi statisztikai hivatal az 1900. évi népszámlálásnak a népesség foglalkozására vonatkozó eredményeiről beszámol, bizonyára különös figyelemre tarthatnak igényt az ipari hivatáskörre nézve közölt adatok. Magyarország nagy erőfeszítéseket tesz, hogy iparát minden irányban növelje és tökéletesítse s a legutóbbi népszámlálás hivatva volt megállapítani többek között azt is, hogy ebbeli törekvéseinél mely elemekre és tényezőkre számíthat az ország s hogy mutatkozik-e legalább az iparúzők számát is az üzemek méreteit tekintve a haladás és ha igen, mely irányban.

Az 1900. évi népszámlálás az iparral foglalkozók létszámát 2.704.082 (a szorosított anyaországban 2.401.924 és Horvát Szlavonországokban 202.158) határozza meg, ami az összes népességhez viszonyítva, 13,5 százaléknak felel meg. 1890-ben a létszám 2.053.735-el, vagyis az össznépességhez arányosítva, 11,8 százalékkal volt megállapítható; a növekedés tehát elég jelentékeny, aminek nagy része az anyaországra esik, mert ennek ipari népessége 1890-ben még csak 12,4 százalékat, 1900-ban pedig már 14,2 százalékat képezte az összlakosságban, míg Horvát-

Szlavonországokban az 1890. évre nézve kiderített 8 százalékos arány 1900-ban mindössze 8,3 százalékra emelkedett. Az ipari foglalkozásokat a hivatalos statisztika három főosztályban mutatja ki; külön sorozván a házi- és népipart, a házról-házra faluról-falura járva ipari javítómunkát teljesítő vándoripart s a tulajdonképpeni ipar név alatt az iparnak többi nemét, tehát a rendes műhelyben vagy gyártelepen üzemelő kézmű- és gyáripart. A tulajdonképpeni iparban feltűnő a tíz év előtti állapothoz képest a nőknek térfoglalása. Míg a férfiak száma 735.189-ről 897.887-re, vagyis 18 százalékkal emelkedett, addig a nők száma 119.633-ról, 179.333-ra, tehát kerek 50 százalékkal növekedett. Tudnunk kell, hogy a női ipari foglalkozások ily nagymérvű terjedését az a körülmény idézte elő, hogy egyes, ezelőtt inkább a háztartás körében teljesített foglalkozások, például felhőnmű tisztítás, vasalás a háztartás köréből kivonva, mindinkább önálló ipari foglalkozásokká lettek, amelyekben természetesen főleg nők nyertek alkalmazás.

Jellemző képet tár elénk a tulajdonképpeni ipar körében tartozó vállalatok nagyságkategóriák szerinti megoszlása. Ipari vállalataink nagyságára nem igen örvendetes fényt vet az a tény, hogy az összes iparvállalatok közel kétharmada (64,2 százalék) a segéd nélkül dolgozó vállalatokra esett; a különbség e tekintetben az anyaország és a társországok közt nem nagyon jelentékeny. Egy segéd személyt a vállalatoknak 18,7 százaléka, 2 segédet 8,2 százalék, 3—5 segédet 6,4 százalék, 6—10 segédet 1,5 százalék, 11—20 segédet 0,5 százalék és 20-nál több segédet a vállalatoknak szintén 0,5 százaléka alkalmazott. Feljegyzendő továbbá, hogy a tulajdonképpeni iparban foglalkozó 1.077.000 nyi kereső egyénnek több, mint egy negyede (26,1 százalék) a ruházati iparra esik; az összes iparnak jelentékeny részét külön-külön több mint tíz százalékát képviselik még az élelmiszeri ipar (13,4 százalék), a vas- és fémipar (11,9 százalék) és az építőipar (11,6 százalék); iparos népességünknek közel kétharmada, számszerint 678.000 iparos e négy ipari főcsoportban talál foglalkozást. A fonó és szövőipar mindössze 34.000 egyénnel (3,2 százalék) szerepel, tehát a szükséglet mérvéhez képest nagyon is csekély számban.

Az 1890. évi létszámhoz képest a lefolyt évtized alatt erősebb volt a növekedés a vegyészeti iparban, a sokszorosító- és műiparban és a papíriparban; az 1900. évi létszám e három ipari főcsoport mind-egyikében több mint 80 százalékkal haladja túl az 1890. évi létszámot. Több mint 50 százalékos emelkedést mutat még a gép- és hajógyártás s a kő-, föld-, agyag- és üvegyipar; 30 százaléknál magasabb volt az emelkedés továbbá az építőiparban, a fa- és csontiparban s a vas- és fémiparban, elleben a fonó és szövőipar már csak 5,5 százalékkal növekedett, körülbelül csak félfannyival, mint ugyanazon idő alatt az ország népessége; a bőripar népessége pedig egy kis számmal (0,1 százalékkal) megfogyott. Horvát-Szlavonországokban az ipari főcsoportok népessége korántsem gyarapodott oly erősen, mint az anyaországban, csupán a sokszorosító- és műipar tanúsít magasabb növekedést, mint a szorosított Magyarországon.

H I R E K.

Erzsébet királyné emlékezete. Tegnap, szeptember 10-én volt évfordulója annak a szomorú napnak, amikor Erzsébet királyné. Magyarország nagyszonya egy elvetemült gyilkos tőre alatt kilehelte magasabb lelket. Ezt a napot megemlékezésessel gyászolta meg az egész ország és vele Pannónia is. A város összes templomain és középületein gyászlombok lengtek és a templomokban gyászenként tartottak. A róm. kath. templomban, melynek bejárata is gyászdrapejával volt díszítve, hatalmas ravatal volt felállítva. A gyászmisén, melyet Musits plébános celebrált Brogyányi és Szirmai hitoktatósegédlelkészek segédlete mellett, a hatóságok, hivatalok és testületek képviselői és nagyszámú közönség vett részt.

Búcsuvacsora. A pannóniai régi állami leányiskola tantestületének egyik kiváló, magyar társadalmi életünknek pedig különösen tisztelt sőt mondhatjuk szeretett tagja, Sidó Domokosné majdnem 30 évi sikerdús működés után nyugalomba készült menni és elhagyni városunkat. A távozó tanítónő ideális kötelességtudásával, ritka pedagógiai tapintatával és lelkiismeretes munkásságával nemcsak mindenkori növendékeinek szeretetét, de a szülőknél és az egész közönségnél nagyrabecsülést és tisztelést is vívta és érdemelte ki. Az első magyar iskolának egyik fáradhatatlan, mindig buzgó, példás munkásnője volt, ki a magyar szellem és nyelv ápolása és terjesztése által elvülhetlen érdemeket szerzett. A nyugalomba vonuló tanítónő tiszteletére pályatársai a mult szombaton igen szép búcsu vacsorát rendeztek a Hungária szálló éttermében, melyre az ünnepeket és férjét küldött-ségileg hívták meg. Résztvettek a vacsorán városunk polgármestere, Mattanovich Adolf kir. tanácsos, Martini Imre áll. felső ker. isk. igazgató és h. tanfelügyelő, Musits Sándor r. kat. plébános, F a

— Hahaha!

— Ezen nincs mit kacagni. Ez így van... Mit gondolsz, mért pillantott most hirtelen az üvegtáblára a kis Arabella?

— Miért?

— Hát hogy meggyőződjön róla, vajjon követi-e valaki? Így tanulta ezt a nevelőnőjétől, aki a kirakatok tükréből szokta megtudni, hogy járnak-e utána? Bizony nem a kis lányokról kellene szólnod, hanem a kis mamákról s tanácsolnod nekik, hogy a gyermek ártatlan kedélyét ne engedjék ily korán elvénytteni. Ezek a kis leányok azt se tudják, mi a gyermekjáték! A gyermekek igaz, ma is játszanak, de nem gyermekjátékokat! Már a ruházat is, melybe e csöppségeket most belekényszerítik, esküdt ellensége az egyszerű gyermekmulatságoknak. Egy jó nevelésű kis leány ma már nem igen játszhat a fűben s nem hempereghet a földön, mert ezáltal tönkretenné a gondosan fodrozott s kacéran duzzadó szoknyát, melyet egy elsőrendű szabóművész a legeslegutolsó párisi divatlap rajzi szerint alkotott. Így hát a kis Arabella is méltóságteljesen jár, tartózkodik minden hevesebb mozgástól (mert vigyázni kell ruhája redőire), jobban szereti a divatos utcák aszfaltját a kertek zöld pázsitjánál... Ezt a nevelést nem lehet másnak mint frivolnak mondani. Bármilyen tisztelettel viseltetem az ipar minden új vívmánya iránt, mégis kárhozzátanom kell azt a fényűzést, mellyel most a kicsinyek toilettéjét kiállítják. A kis leányok ruhája ma épp olyan divatos, mint a nagyvilági hölgyeké csak kisebb valamivel. A kalapjuk nem kevésbé előkelő, mint az anyjuké, csak kisebb valamivel, cipőjük épp olyan kokett mint a nevelőnőjüké, csak kisebb valamivel. Így aztán már tíz éves korukban ők is olyanok mint a bálba járó hölgyek, — csak kisebbek valamivel! Nem észlelenség az, ha a gyermekeket ily nagyon is mondaine módon öltöztetik? Nem ronthatja-e őket az a tudat, hogy őket is a publikum, a karzat számára cicomázzák? Nem teszi-e őket gögőssé-kké amaz apró társikkal szemben, a kik nem öltöznek az u-

tolsó divat szerint? Nem érleli-e ez meg bennünk — pár esztendővel korábban mint kellene — a hiúságot és kacérságot? ... Láttál már modern kis leányt a tükör előtt? Ugyan néz meg egyszer egyet. Ez ott éppen olyan gonddal igazítja a — ruháit és a fűrtit — mint ha már jőre jár volna. És gondold, nem volna kedve neki is porozni a haját és kifésztetni, a szemöldökeit? Fogadok veled hogy hasonló kísértétektől nem valami nagyon idegenkedne. Óh, barátom, az anyákat kellene nevelni előbb s megtanítani őket hogy térjenek vissza a régi egyszerűséghez, s ne neveljék gyermekeiket a nagyok divatja szerint. „Man könnt' erzogene Kinder gebären, wenn nur die Mütter besser erzogen wären” mondja igen méretnesen, de egyszersmind találóan a költő. Ha igazán akarsz javítani valamit a társadalmon, akkor ird ki azt — még pedig jó vastag betűkkel! —, hogy nincsenek többé kis leányok és hogy fell kell őket támasztani! Üzenj hadat e kártékony mániának, mely kacér bábokat nevel az egészséges ifjú emberanyagból, megméltelyezve már az élet első s legszebb éveit a hiúság és irigység minden emésztő mérgével s idő előtt vénytve meg a gyermekeket! Az anyák foglalkozzanak többet a leánykaik lelkeivel, mint azoknak az öltözékével! Az nem maradhat úgy, hogy a kis leányokban rontsák már el a hajadont s az anyát. Ha egy hajadonnak kedve van kacérolkodni, ám tegye! Ha egy asszonynak kedve van a toiletté-nek s a tükörnek élni, ám legyen! De nem szabad ilyenre nevelni a gyermekeket, Istennek ezt a legbecsesebb és legbájosabb ajándékát! Kis leányokra is van szükség, nemcsak fiatal asszonyokra! Már pedig a mai kis leányok: kis menyecskek... Mit csinálsz.

— Leírom azt, amit most elmondtál.

— Minek?

— Hogy holnap lenyomassam.

— Kár a festékért. A kis leányok nem olvasnak.

— Az igaz. De az anyák. —

— Jól van. Azok hadd olvassák!

István ref. lelkész gondnoksági tag, Brogyány és Szirmai rkath. hitoktatók, Surányi Károly főgymn. tanár, a polgári iskola egész tanári kara és az áll. el. iskolák tanestületei. Az első felköszöntőt Molnár József ig. tanító mondotta, melyben a kiváló érdemeket szerzett, kartársától bucsuzik el társai nevében. Ugyancsak Molnár tolmácsolta a várostól távol levő gondnoksági elnök, Christian Antal üdvözlését. Mattanovich Adolf kir. tanácsos polgármester a polgárság köszönetét és érzelmeit tolmácsolta. Martin Imre a közös munkásság idejében szerzett tapasztalatai alapján a kiváló tanítónőt köszöntötte. Surányi Károly a szerető nő és családját ellette. Sidó Domokosné gyönyörű beszédben meghatottan köszönte meg a figyelmet. A szép társaság kedélyes hangulatban éjfélig volt együtt. A távozó tanítónőnek, kire ismerősei és tisztelői mindig szeretettel fogják visszaemlékezni, mi is szívélyes isten hozzád-ot mondunk.

Esküdtek kisorsolása. A III. ciklus esküdteit a múlt szombatban tartott ülésen sorsolták ki. Vozáry János elnök, Scholmásky Adolf és Jánosy Ferenc törvényszéki bírák, dr. Milassin Kálmán kir. ügyész jelenlétében. A temesvári ügyvédi kamara megbízottja Kis Mór ügyvéd volt. A jegyzői tisztelet dr. Zeller töltötte be. Rendes esküdteket kisorsoltak ki:

Brády István	Szöke Benedek
Baaden Arthur	Graff J. Pál
Loboncz Péter	Jovánovics Szvetiszláv
Pavlovics Péter	Kovács Árpád
Lengyel János	Szenti József
Pap Sándor	Braun Károly
Monoki Antal	Fischer Miksa
Kun Mihály	Jarmacki Mihály
Krivácsy József	Wittlinger Béla
Dr. Fischer Miksa	Bach Mór
Zsivánovics Mihály	Beck Mátyás
Görbe István	Vujaskovics Illés
Spitzer Mór	Halász Aladár
Szűcs Béla	Deutsch Gyula
ifj. Tóth Károly	

Helyettes esküdtek:

Vukov István	Bereznay Dávid
Feigl István	Wannus János
Juhász Mihály	Klein Adolf
Bezeghy Miklós	Frint károly és
Fa István	Göllner Gusztáv

Az esküdtszéki tárgyalás f. hó 19-én kezdődik.

Uj segédmérnök. A leköszönés folytán megüresedett h. segédmérnöki állásra a város polgármestere három pályázó közül Paksy János okl. építész-mérnököt nevezte ki. A jeles képzettségű segédmérnök a héten foglalja el állását.

Búcsulakoma. Az áll. polgári fiúiskola tantesülete Vujaskovics Illés ny. polg. isk. tanár tiszteletére szept. 12-én „Hungaria“ szálló éttermében búcsulakomát rendez, melyre a város összes tanítézeit is meghívták.

Honvédek gyakorlaton. Honvéd-házizászlóaljunk Burgét Lajos őrnagy parancsnoksága alatt a múlt esztőtörtökön külön vonaton elhagyta városunkat. Derék honvédek az idén Oraviceza vidékén gyakorlatoznak, honnan szeptember 19-én térnek vissza.

Iskolai beiratások eredménye. Az iskolai beiratások velünk közölt eredménye a következő: Az áll. felső kereskedelmi isk. a 10. oszt. 32, középső osztályába 35 és felső osztályba 34, összesen 101 tanuló iratkozott be. — Az áll. polgári fiú iskola I. A. oszt. 42, I. B. oszt. 43, II. oszt. 42, III. oszt. 31 és IV. osztályába 26 tanuló lett felvéve. — Az áll. felső leányiskola I. osztályába 49, II. oszt. 40 tanuló iratott be.

Kiállítási mozgalmak. A városunkban 1905-ben rendezendő ipar- és mezőgazdasági kiállítás iránt az érdeklődés országzszerre kezd nyilvánulni. Ezen örvendetes jelenség mindenestre a vezetők által a kiállítás érdekében utóbbi időben kifejtett buzgó tevékenységének tulajdonítandó. Idejé volt azonban, hogy az összes tényezők, de különösen iparos és kereskedői körünk is teljes erővel kezdjenek a siker érdekében működni. De különösen szükséges, hogy a kiállításban részt venni szándékozók bejelentéseiket minél előbb tegyék meg annyival is inkább, mert az ipari cikkekre vonatkozó bejelentési határidő szept. 30-ával lejár. Az idegen nálunk nem képviselt iparosok igen szép számban jelentkeztek. Jó lesz tehát a helybeli és a kiállítás területén lakó iparosoknak is a bejelentésekkel sietni egyrészt azért, mert a később bejelentők figyelmébe vétele már nagy nehézségekbe fog ütközni — ha egyáltalában lehetséges lesz, másrészt pedig azért, hogy ne úgy járjunk mint más helyi kiállítás hol több volt a vidéki kiállítás mint a helybeli. A kiállítás területén lesznek vendéglők, cukrázda, halászsárdá stb. Vállalkozni kívánó helybeliek érdeklődhetnek az ügy iránt, nehogy idegen vállalkozó elhalássza. A meghívott egyletek és testületek közül is érkeznek már válaszok. Így értesítette az „országos magyar kertészeti egyesület“ az igazgatóságot, hogy III. kongresszusát 1905-ben Pancsován tartja. A községek közül eddig Homolciz, Mramorak és Alibunár 100—100 koronát, Dolova 50 kor. és Crepaja 40 koronát szavazott meg kiállításunk céljára. Litke L. pécsi pezsgőgyáros külön pavilon akar emelni. Hoffer és Schranz budapesti gépgyárosok 400 m., az „első magyar gazdasági gépgyár“ pedig 300 m. területet igényelnek gyártmányuk kiállítására.

Felolvasás Weisz Lipót ipartestületi titkár hétfőn, szept. 12-én este 7 órakor a Manyik-féle alsó sörház kerti helyiségében felolvasást tart a hőmezővásárlási helyi, veszprémi és soproni ipari- és mező-

gazdasági kiállításokon szerzett tapasztalatairól. A mindenestre érdekesnek ígérkező felolvasást iparosainknak különös figyelmébe ajánljuk. Nem iparosok is szívesen látnának.

Szabászatiskola. Özv. Piukovich Gézáé október hó 1-étől a Temp'om u. 9-ik szám alatt szabászatiskolát nyit. A 10 hónapra terjedő tanfolyam alatt a résztvevők a fehérnemű és felső ruha szabásában és varrásában nyernek alapos és szakértői oktatást. A tanfolyam látogatói csak a magok számára dolgoznak. Intelligens közönségünk figyelmébe ajánljuk a városunkban hézagpotló szabászatiskolát.

Tánciskola. A jövővi budapesti tánc- és illem-tanár, Kabai Tany József, ki több fővárosi tanintézetben tanít, városunkban 6 hétre terjedő tánc tanfolyamot nyit a „Trombita“ szálló nagytermében. Kabai Tany József kitévő módszerével kiváló gondot fordít az esztetikai és társalgási illemszabályokra valamint az összes kör és szalon táncokra. Iskolás növendékek délután 5-től 7 óráig felnőttek 8-tól 10 óráig nyernek oktatást. Mintán az előmutatott bizonyítványok szerint Kabai Tany József tánc és illem-tanár, mindenütt hol táncanfolyamot rendezett, kiváló sikert ért el és a szülők teljes meglegedését vívta ki, a legmégelében ajánlhatjuk közönségünk pártfogásába. A beiratások naponta délután 5-től 6 óráig eszközölhetnek a Trombitában. A táncitanítás szept. 14-én veszi kezdetét.

A gőzkazánfűtők tanfolyama, a budapesti m. kir. állami felső ipariskolában október hó 1-6 napján nyílik meg s november hó közepéig tart. Ezen a tanfolyamon a gőzmozgony (locomobil) kazánok és a stabilkazánok szerkezete és kezelése fog taníttatni. Tanulóknak felvételnek a 18 életévüket betöltött olvasni tudó önálló lakatosok, kovácsok s ezek segédei, a fémek feldolgozásával foglalkozó gyárak munkásai továbbá olyan napszamosok, kik már kazánok mellett foglalkoztak. A jelentkezők erkölcsi bizonyítványt és az előző tanfolyamokról szóló bizonyítványokat tartoznak előmutatni. A tandíj 16 korona, amelyet a beiratás alkalmával kell befizetni. A beiratások szeptember 22-étől 24-ig tartanak az intézetben: (VIII. ker. Népszínház utca 8. szám.) vidékiek a tandíj beküldése mellett levélben is beiratkozhatnak. A helyhez kötött (stabil) gőzgépek kezelőinek tanfolyama a budapesti m. kir. állami felső ipariskolában október hó 1-6 napján nyílik meg s december hó végéig tart. A tanfolyamon a stabil gőzgépek szerkezete és kezelése fog taníttatni. Tanulóknak felvételnek azon önálló lakatosok, kovácsok a különböző gépgyárak azon munkásai, akik már a kazánfűtők és lokomobil kezelők tanfolyamát jó sikerrel elvégezték. A jelentkezők erkölcsi bizonyítványt és az előző tanfolyamokról szóló bizonyítványokat tartoznak előmutatni. A tandíj 16 korona, amelyet a beiratás alkalmával kell befizetni. A beiratások szeptember 22-étől 24-ig tartanak az intézetben: (VIII. ker. Népszínház utca 8. szám.) vidékiek a tandíj beküldése mellett levélben is beiratkozhatnak.

A gépjármű- és gőzkazánfűtők vizsgálatára a Temesvárott szervezett bizottság által 1904. évi szept. hó 18-án reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhelyépületében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros Küttl-tér 2. sz.) címrevez, legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

A helyihajó menetrendje. Az első cs. kir. szab. Duna-Gőzhajózási Társaság által Pancsova Belgrád-Zimony és Zimony-Belgrád Pancsova között tartott helyihajó-közlekedés 1904. április 1-től szeptember végéig érvényes menetrendje a következő:

Pancsováról Belgrád-Zimonyba indulás délelőtt 3³⁰, és 8¹⁵ órakor; délután: 2 órakor. Zimony-Belgrádból Pancsovára indulás délelőtt: 6 és 11¹⁵ órakor; délután 7 órakor. — Vasár- és ünnepnapokon Zimonyból az utolsó helyihajó nem 7, hanem este 8 órakor indul.

A pancsovai ősi országos vásár f. é. szeptember hó 22-től 25-ik bezárólag lesz megtartva. Sátrak már szept. 21-én állíthatók. Marhák, lovak, sertések és juhok felhajtása csak járulat mellett szept. 22-én veheti kezdetét.

Különlélek.

Ha csak adósság kell!... Gevaertől, a brüsszeli konzervatórium európai hírnevű igazgatójáról kering a következő jóízű apróság:

Mikor szó volt arról, hogy Gevaertet hívják meg a konzervatórium élére, a közoktatásügyi miniszter magához kérte a művészt egy délelőtti és igen udvarisan elmondta neki, hogy mennyire örülne, hogy ha őt, a kiváló művészt, a nagy talentumu mestert, akire az egész ország zenei világa büszke reménységgel tekint, a konzervatórium számára megnyerhetné.

Gevaert el volt ragadtava a miniszter bókjaitól és szerénykedve jegyezte meg, hogy bár vannak némi érdemei, de azért igen nagy kiténtetés számba veszi, hogyha a legelőkelőbb művészi intézmény szolgálatára szentelheti tehetségét.

— Na annak igazán örülök, hogy ön nem idegenkedik a dologtól — mondta a miniszter. — Hanem egy bökkenője van a dolognak. Meg kell

önnek mondanom ugyanis, kedves Gevaert, hogy nem adhatunk annyi fizetést önnek, mint amennyi az elődjének volt.

— Akkor nagyon sajnálom, kegyelmes uram — mondta Gevaert — de nem fogadhatom el a kinevezést. Ha kisebb fizetésért vállalnám el a dolgot azzal én magam is elismerném magamról azt, amit az önök olcsóbb fizetési ajánlata jelent; azt, hogy kevesebbet ér a tehetségem és a munkám az elődöménél.

— Oh, ne fogja így fel a dolgot, kedves Gevaert! De lássa, az ön elődjének kivételes fizetést kellett adnunk, mert — szó köztünk maradjon — nyakig ült az adósságokban.

— Az adósságokban?! — kapta el a szót Gevaert. — Ha csak adósság kell, az van nekem is annyi, amennyit a miniszterium csak kíván!...

A miniszter hangosan elkaczagta magát és másnap reggel megjelent a hivatalos lapban a Gevaert kinevezése.

Az ügyvédek Kanaánja. Ismered a hont, ahol a citrom virul?...

Goethe örökszép, költői sorát Nunziante Ferdinand így variálja a „Revue“-ben:

— Ismered a hont, ahol az ügyvéd virul?

És mindjárt meg is felel rája. Nápoly, a szép, a gyönyörű Nápoly az a föld, ahol minden második ember vagy koldus, vagy fiskális, vagy pedig pörös fél — de inkább fiskális. Nápoly az ügyvédek igéret-földe, ahol a bíróságok sohasem pihennek, ahol mindenki született al- és fölperes. Sehoh a világon nem él legendszerűen annyi híres fiskális neve, mint Nápolyban. Olyan fiskálisoké, akik minden pört megnyertek.

Egyébiránt beszéljenek a számadatok róla, hogy milyenek a nápolyi bíraskodási viszonyok:

Ez idő szerint 1298 gyakorló ügyvéd él Nápolyban. Igaz ugyan, hogy nálunk Budapesten valamivel még ennél is több ügyvéd van, de viszont Budapestnek vagy 200.000-rel több lakosa is van, mint Nápolynek.

Tényleges állásban működő bíró 2608 van a világszép városban, ehhez jönnek még a bírósági tisztviselők, a kékebírák, az irodatisztek, a jegyzők, irnokok, díjnokok, a bírósági szolgák és végül a „pagliettik“, azaz a zugfiskálisok, akik mindösszesen vagy 4000-en vannak. A nápolyi bíróságok tehát körülbelül 8000 embert foglalkoztatnak.

Nápoly lakossága. nagyon hűséges számitással véve is, mindössze csak 600.000 lélek; ezzel viszonyítva tehát 8000 bírósági személy meglehetősen sok. Pedig e mellett ez a szám még folytonosan emelkedőben is van, mert az egyetemeken minden esztendőben seregestül öntik a fiatal fiskálisokat és bírákat a közéletbe. A nápolyi egyetem ez idő szerint a leglátogatottabb egész Olaszországban. Így például 1902—3-ban 6200 hallgató a volt és ezek között 1647 volt a jogi fakultás növendéke.

Ez a nagy tódulás a jogi pályára Nápolyban azt eredményezte, hogy egynéhány óriási jövedelemmel bíró ügyvédek kivéve, a többiek alig keresik meg a megélhetésre szükséges összeget, sőt akad akárhány, aki borzasztó nyomorban tengődik. Vanak diplomás ügyvédek, akik eldobták a talárt és beálltak vasuti kalauznak vagy irnoknak valami kereskedelmi irodába.

Ezzel szemben meg kell említenünk azonban azt is, hogy sehoh a világon nem működik az ügyvéd a nagyközönségnek olyan általános érdeklődés-központja, mint éppen Nápolyban. Ha valamelyik híresebb védőügyvéd viszi a védelmet, a végtárgyalásokon olyan embertömeg szállja meg a termet, hogy mozdulni sem lehet, a levegő pedig a forrpontra hevül. A védők és vádhatóság vitája rendesen napokig, sőt néha hetekig tart, de a közönség érdeklődése egy pillanatra sem csökken. Nem csoda tehát ha ilyen lelkes érdeklődés mellett nagy kelete van az ügyvédi pályának, amelyen úgy lehet babért és tapsvihart aratni, akárcsak magán a színpadon.

A világ minden részéből. Howard Bryning neje mintaképe lehet a szeszélyes asszonyoknak. Válokeresetet adott be férjé ellen, mert az nagyon engedelmes és minden kívánatát teljesíti. Válokeresetében ezeket írja: „Férjemnek nincsen semmi akaratereje. Minden kérésemet unszolás nélkül teljesíti. Eppen ezért meglegedve ilyen unalmas teremtséssel nem lehetek.“ Az odaadó férj vezérügynöke a Northern Pacific vasutnak s hivatala Kansas Cityben van. A bíróság a válást kimondotta.

A st. louis-i kiállítás nagy feltűnést kelt a Pommery Fils francia pezsgőgyáros gyönyörű és óriási hordója, melynek 19.813 és fél gallon az tartalma. A hordóban négy kényelmes szoba fér el s kívülől a hordó gyönyörű faragványokkal van díszítve. Főalakja egy francia vinczellér, ki egy amerikai leánynak habzó pezsgőt nyújt.

Biztos szer. A.: Micsoda orvosságot szed őrnagy ur a malária ellen?

A.: Z ó r n a g y : Wiskyt és kinint.

A.: És ha nem segít?

A.: Z ó r n a g y : Akkor megpróbálom kinin nélkül.

Ah ugy!? A.: Igazán örvendek, hogy jól megy sora. De hát hogy van az, hogy most egyszerre többet keres a tollával, mint eddig?

B.: Hát ugy, kérem szépen, hogy most nem novellákat írok, hanem...

A.: R-gényeket?

B.: Nem Gimszalagokat.

Hirdetések.

11414. szám
1904.

Hirdetmény.

Pancsova th. városa részére az 1904-1905. évi fizetési időszakban szükséges körülbelül 273 méterrel vízfa szállításának biztosítása céljából 1904. évi szeptember hó 17-én d. e. 11 órakor a gazdasági tanácsnok irodájában zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartani.

A sajátkezűleg aláírott, lepecsételt, 1 kor. bélyeggel és a szállítási érték 5%-ával mint bányapénzzel ellátott ajánlatok a versenytárgyalás kezdetéig a városi tanácsnál benyújthatók.

Részletes szállítási feltételek a városgazdánál megtekinthetők. Utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Pancsova th. város tanácsa 1904. évi szeptember hó 3-án tartott üléséből.

Mattanovich Adolf,
kir. tanácsos, polgármester.

Táncoktatás.

A tisztelt szülők és a tánckedvelők ifjúság szíves tudomására hozom, hogy a „Trombita” szálló nagy termében, úgy s hetikéi és társalgási illem szabályokból, mint kör és társas szalon táncokból 6 hétre terjedő

tanfolyamot

nyitok. Különös figyelemmel a helyes tartás és mozgásra, melyből a kecsesség fejlődik.

Beiratások a tánchelyiségben naponta délután 5-től 6-ig ahol bővebb felvilágosítás nyerhető.

A tanfolyam kezdetét veszi szeptember 14-én szerdán d. u. 5 órakor.

Iskolás növendékek d. u. 5-től 7 óráig, felnőttek este 8-tól 10 óráig nyernek oktatást, hetenként 4 dupla órában.

Iskolás növendékek részére sokkal czélszerűbb ezen időszak mint a tavasz, mert a gyermek még behozhatja az esetleges mulasztást. Miért is ezen időszakban (úgy itt mint máshol) az iskolák is szívesebben engedik. Tessék meggyőződni.

A most divó nagyon sok új táncok közül annak idején szabad választást engedek.

Az intelligens közönség szíves pártfogását első ittlétem alkalmából azon reményben kérem, hogy a most előlegezett bizalmat, annak idején kifogom ér demelteni.

Pancsova 1904 szeptember hó.

Kiváló tisztelettel

Kabai Tany József,

okl. salon. balett, táncz és illemtan. több tanintézetek oktatója Budapestről.

Minden gyógyszerárban kapható.
A háznál és utazáson nélkülözhetetlen szer

Thierry A. gyógyszerész Balzsamja

általánosan elismerve és méltatva.

Legjobb hatással rossz emésztésnél s ennek mellék következményeinél, mint: felbőfénésnél, gyomorégésnél, székszorulásnál, savképződésnél, teltség érzésénél, gyomorgörsésnél, étvágyhiány, hurut, gyulladáskor, gyengeségnél, fellövődésnél stb. stb.

Hatása györes- és fájdalomszüntető köhögéscsillapító, nyálkaoldó és tisztító.

Legkisebb küldés posta útján 12 kis vagy 6 nagy üveg 5 kor., díjmentesen, netto.

Kicsinybeni eladás mellett a raktárakban 1 kis üveg ára 30 fillér, 1 duplaüveg 60 fillér.

Ügyeljünk az egyedüli, forgalomra engedélyezett „Ich dien allein echt” feliratú zöldszínű apáca-védjegyre.

Ezen készítmény utazása és forgalomba hozatala, úgyszintén ismételadása más, törvényesen meg nem engedett, tehát forgalomba hozatalra nem jogosított balzsamoknak büntető törvényileg sújtatik.

Thierry A. gyógyszerész (százlevelű rózsza)

Centifolia-kenőcs

fájdalomcsillapító, puhító, oldó, szívó, gyógyító hatású, stb. Legkisebb postai küldés 2 tégely, bérmentve K. 3.60. A raktárakban, kicsinybeni eladásnál tégelyként K. 1.20. Központi raktár Budapesten Török J és Dr. Egger Leo és J. gyógyszerárban, továbbá Vértesszéki gyógyszerésznél Lugoson, Direkt rendelésnél „An die Schutzegel-Apothek des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn” címzés használandó.

Ha az összeg előre beküldetik, egy nappal előbb elszállítható a küldés, mint utóvét mellett, s az utóvételezési pótdíj is elesik, miért is ajánlatos az összeget előre beküldeni s az utóvét szelvényen a megrendelést eszklőzőlni, a lekezesimnek pontos feltüntetésével.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Képek gyári áron aduak el, úgyszintén más árú is, melyeket raktáramból kislejtezek.

Felhívás

Pancsovai és Vidéki vevőközönségemhez!

Tudomására adom tisztelt vevőimnek, hogy a helyben 16 év óta fennálló üzletemet jelentékenyen megnagyobbítottam s raktáramat különféle ujdonságok bevezetésével bővítettem. Miután mindig nagy mennyiségben, készpénzlettel mellett vásárolok, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy árúmat oly áron adhatom el, mint azokat némely versenytűzlet maga vásárolja.

Képviselem továbbá különféle gyártmányoknak egyedüli elárúsítását Pancsova és vidéke részére, mely árúczikkék kizárólag csak nálam kaphatók, és pedig:

a szandriki ezüst és chinaezüst gyár árú fehér fémalappal, a hanai úri és női óralánczok

14 karátos aranyból, a legtartósabb színzettel és modern alakkal, a

szent-gotthárdi óragyár órái, svájci órák, Glashütte, Bilodes, Omega, Longoin-Cronometerek aranyból, ezüstből és aczélból, stb.

KERÉKPÁROK:

Dürkopp Diana, Puch Styria, Naumann Germania, Meteor,

120 koronától fölfelé. Miután úgy a KERÉKPÁROK mint VARRÓGÉPEK eladásánál nagy visszaélések történnek, s a vevőknek a valódi gyártmányok helyett hamisak aduak el: venni szándékozők ne mulasszák el kerékpár vagy varrógép vétele előtt gazdagon felszerelt raktáramat megtekinteni, hogy a valódi és a hamisított gyártmányok közt a különbséget felismerhessék.

Egyedüli kizárólagos elárúsítóhelye a zajtalanul járó

Adria, Monopol, Ringschiff varrógépeknek, Dürkopp, Seidel és Naumann gyáraiból,

továbbá a jól ismert PFAFF-gépeknek és más elsőrangú gyártmányoknak, 60 koronától fölfelé. — Minden egyes gép szigoruan szolid s jótállás mellett aduik el.

Javitások jól berendezett műhelyemben pontosan és a legjobban végeztenek

Régi arany és ezüst, továbbá drágakövek legmagasabb árak mellett megvétetnek, esetleg új árúkkal becsérlettenek.

Optikai árúokban

csupán elsőosztályú hegyikristály szemüvegeket tartok raktáron. Jó szemüveg 1 koronától fölfelé.

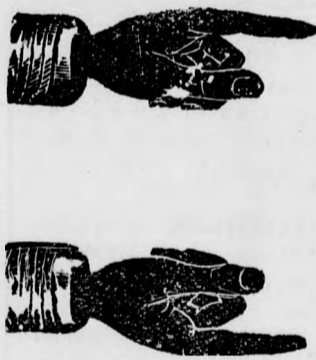
Midőn a nagyérdemű közönség figyelmét különféle ujdonságaimra felhívom, kérem szíves pártfogását. Kiváló tisztelettel

Telefon-szám: 85.

FISCHER MIKSA.

20-15

Régi arany, ezüst és drágakövek a legmagasabb árak mellett megvétetnek esetleg új árúkkal becsérlettenek.

Schicht-szappan

„szarvas”

vagy

„kules”

jegygyel

legjobb, legkiadósabb, ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

34-15

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERKULES” folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantálva.

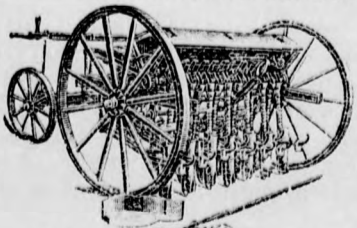
Hydraulikus sajtók

Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrők, aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad üm-működő „SYHPONIA”-ja és szőlővessző permetezők, a szegecs és tolmács valamint a vértettü kiirtására: szőlő ekék.

A legjobb Vetőgépek

Mayfarth Ph. és Társa

„AGRICOLA” (tojóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.

Mindenemű mag- és különböző magmennyiség számára váltókerékek nélkül, dombon avagy síkon a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. A lehető legnagyobb munka idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket széna- és arató-gerohlyék, széna-forgatók, széna- és szalmaaprók-kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trienrök, ekék, hengerek, boronákban és takarmánykészítésre szolgáló gépeket a legújabb rendszer és jótállás mellett gyártanak és szállítanak.

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárak, vasöntödék és ekegyárak

XXXXXXXXXXXX Bécs, II 1 Taborstrasse 71. XXXXXXXXXXXXXXX

Külföldre több mint 500 arany, ezüst éremmel stb., az összes nagyobb kiállításokon. Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek.

Nyomt. Wittigschjager C.-nél Pancsován.